

Ongeschikt (1991)

Sieth Delhaas

De Bazuin, Splinter, 18 oktober 1991

De helft van de bijna één miljoen arbeidsongeschikten in Nederland hebben stressverschijnselen. Één derde van de arbeidsongeschikten is vrouw. Ongewild toehoorder van een groepje twintigers en vrouw hoorde ik iets over moderne arbeidsomstandigheden.

Eén heeft een computerfreak als baas.

Personeel in dienst hebben is meer dan bezeten zijn van een computer en daarmee kans zien geld te verdienen. Nu de klanten niet meer of minder vaak hun bestellingen plaatsen en de baas zijn ongenoegen en onvermogen afreageert op zijn werknemers, zijn misselijkheid, hoofdpijn en aversie om naar het werk te gaan aan de orde van de dag.

Een ander, ooit aangenomen op basis van een 36-urige werkweek, heeft langs een omweg vernomen dat haar baas haar er uit wil werken want hij geeft de voorkeur aan iemand die bereid is meer uren te maken. Weg plezier in je werk. Gespannen en steeds op je hoede voor de te verwachten manipulaties die aan je verdwijning zullen voorafgaan. Geen bewijs in handen, wel lichamelijke klachten.

Een lesbienne weet dat, sinds ze van haar voorliefde op haar werk heeft verteld, haar werkgever zich bedreigd voelt. En als geldt het een gevaarlijk monster, heeft hij het overige personeel laten weten: 'zij moet eruit; mannenhaatsters hoef ik hier, niet.'

Twintigers zijn het, hoeveel jaren duurt het nog voordat hun bazen hen arbeidsongeschikt hebben gemaakt?

Arbeidsongeschiktheidswet heet de maatregel die de laatste maanden heel wat rumoer heeft veroorzaakt. Werknemers staan ter discussie. Geschiktheid en ongeschiktheid van werkgevers komen in dat rumoer niet ter sprake. Werkgevers en werknemers en hun verhoudingen hangen samen met het economische systeem van de vrije markt. Elke freak die een idee heeft, slim is en (meestal) man kan op vrij eenvoudige voorwaarden geld bemachtigen om zijn onderneming te beginnen. Of hij wat van hun geld maakt houden zijn bankiers wel in de gaten. Maar wie en welke wet bepaalt 's mans vaardigheid om personeel te houden? Om op zo'n manier met mensen samen te werken dat ze van chagrijn niet arbeidsongeschikt worden?

Het gaat om tijd, gemiddeld om veertig jaren arbeidstijd, vijfenzeventigduizend kostbare uren van hun leven die mensen steken in het ondernemen van de baas.

